

български поети, запознанството ми с Хайне е станало през русите. Тоя факт съм отбелязал аз сам в автобиографична скица (Мисъл, год. XIII, кн. I)“. Автобиографичната скица, разбира се, е „Олаф ван Гелдерн“, а препратката към нея може да означава само едно – че биографията на Олаф следва да се приема като идентична с тази на Славейков. Посочените примери говорят достатъчно ясно – в случая става въпрос не за небрежност или безразличие към евентуалното „разкодиране“ на мистификацията, а за целенасочено усилие в Иво и Олаф да бъде разпознаван Пенчо, за настояване в животописните разкази за двамата да бъде четен авторът, т.е. за желание Доля и Ван Гелдерн да бъдат възприемани като (вместо) Славейков. Разбира се, решението да се впуснем в тъждеството, да се (пре)доверим на равенството между писателя и текста произтича не от готовността да четем според желанията на автора, а от увереността, че тези желания си имат причини, че означават нещо, че приемането на вдвояването може – също както разподобяването – да носи отговор на въпроси. Като този например: защо му е на Пенчо Славейков да бъде друг?

ИЗЖИВЕНИЙТ РОМАН, ИЗЧУВСТВАНАТА БИОГРАФИЯ

Славейков започва статията си „Алеко Константинов. Спомени и бележки“, цитирайки автобиографията на Щастливеца и изразявайки недоволство от оскъдността на „тези малко сведения“. Недоволството озадачава; написаното от Алеко всъщност прави впечатление на доста изчерпателен и фактологически обстоятелствен текст, макар и лаконичен. Авторът обаче е обосновал своята неудовлетвореност – липсват му „интересни случки“; оказва се, че следващите близо двадесет страници са родени именно от желанието на Славейков да попълни празнотите, да навакса чрез своя разказ пропуските в Алековия: „И тези интересни случки, които Алеко не можал или не искал да упомене, тях аз ще се опитам да разкажа в следващите страници“.

В сравнение с последвалия текст този на Щастливеца наистина прилича на „скица“, както го определя Пенчо Славейков. Четейки двете биографии, лесно можем да разпознаем „интересното“ според него, това, което е важно за житиеписа, което не бива да бъде пропуснато от него. За разлика от краткия текст на Алеко в „продължението“ на приятеля му почти липсват точни дати или конкретни факти; за сметка на това е на лице изобилен, широко разлят и дълго проточен, щедرو запиращ се в подробностите разказ; самото му начало е обещание за това: „В широките май неприветни стаи на грамадното здание – което сега носи име учи-